

Retningslinjer for trygg organisasjon

Vedtatt av Generalforsamlingen 08.07.2023

1 Mål

2 For best mulig å fremme organisasjonens formål og verdier er det viktig at ANSA er en trygg
3 organisasjon. Det vil si å være et trygt felleskap for alle deltagere på våre aktiviteter og
4 arrangementer, og skape trygge rammer for tillitsvalgte, deltagere og ansatte. ANSA vil arbeide
5 målrettet for at seksuell overskridende adferd, seksuelle overgrep og seksuell trakassering ikke
6 finner sted.

7

8 For å sikre en trygg organisasjon er det nødvendig med både forebyggende arbeid og et effektivt
9 beredskapsarbeid. Det er hovedstyrets ansvar at oppdaterte retningslinjer for håndtering vedtas
10 hvert år, og sekretariatets ansvar at disse til enhver tid er lett tilgjengelige for medlemmer og
11 tillitsvalgte.

12

13 Dette dokumentet gir retningslinjer for mottak av varsler og håndtering av saker som innebærer
14 seksuell trakassering, grenseoverskridende seksuell adferd, overgrep eller annen uønsket oppførsel i
15 ANSA.

16

17 Definisjoner og omfang

18 Disse retningslinjene gjelder for varsler sendt til ANSA Sentralt som omhandler mobbing,
19 trakassering, diskriminering, og annen grenseoverskridende adferd som bryter med ANSAs etiske
20 retningslinjer eller gjeldende lover.

21 Vedlagt er definisjonene ANSA benytter seg av for begrepene seksuelle overgrep,
22 grenseoverskridende seksuell adferd, og seksuell trakassering:

23

24 **Seksuelle overgrep:** Ufrivillige seksuelle handlinger gjort av en person mot en annen i en relasjon av
25 tillit eller tvang. Dette inkluderer seksuelle handlinger eller ytringer som en person med høyere
26 alder og/eller mer makt gjør mot et barn eller ungdom som ikke forstår handlingene, ikke har nok
27 erfaring eller kunnskap til å komme seg ut av det.

28

29 **Grenseoverskridende seksuell adferd:** Handlinger som bryter med de grenser en person har for å
30 beskytte sin integritet. Dette kan være, men er ikke begrenset til, uønskede seksuelle tilnærmelser,
31 oppfordring om seksuelle tjenester, verbal eller kroppslig atferd av seksuell natur som oppleves
32 ydmykende og/eller invaderende.

33

34 **Seksuell Trakassering:** Seksuell trakassering er uønsket seksuell oppmerksomhet som har som
35 formål eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller
36 plagsom. I seksuell ligger at det spiller på kropp, kjønn og seksualitet. Oppmerksomhet omfatter
37 både verbal, ikke-verbal og fysisk atferd. Seksuell trakassering inkluderer forskjellsbehandling på
38 bakgrunn av kjønn / kjønnsidentitet og kan i de tilfeller betegnes som kjønnsmobbing.

39

40 Rutiner for den som mottar mistanke, melding eller anklage

41 *Dette skal du gjøre dersom du mottar mistanke, melding eller anklage om brudd på ANSA sine etiske*
42 *retningslinjer.*

- 43 1. Når du mottar et varsel skal du finne et skjermet sted å ha samtalen. Lytt nøye, still spørsmål
44 for å bekrefte det du har hørt og opptre rolig. Gi trygghet og sørg for at den utsatte opplever
45 å bli trodd. Ta gjerne notater under samtalen eller umiddelbart etter. Informer om at alt
46 personen forteller deg vil holdes fortrolig, men at du har plikt til å fortelle det videre til
47 ledelsen.

- 48 2. Sikre situasjonen for den utsatte og vurder om det er behov for akutt psykisk eller fysisk
49 helsehjelp. Det er ditt ansvar å ivareta personen inntil andre ansvarspersoner overtar.
50 Ansvarspersoner kan være medlemmer av varslingsutvalget, TRIA-kontakt eller edruvakt.
- 51 3. Kontakt generalsekretær og informer om situasjonen. Dersom saken gjelder
52 generalsekretær, kontakter du president. Kontakt aldri den som anklages.
- 53 4. Generalsekretær og president har ansvar for videre oppfølging av situasjon. Ved behov vil
54 generalsekretær delegerer ansvaret for å bistå den utsatte med besøk til legevakt for fysisk
55 og psykisk helsehjelp og for å sikre bevis.
- 56 5. Generalsekretær vurderer om forholdet er en sak for ANSA og har ansvar for videre
57 saksgang og oppfølging.

58

59 **Videre saksgang i håndtering av varsler**

60 Det vil alltid være flere personer som er berørt når det kommer en mistanke eller en anklage om
61 grenseoverskridende adferd og/eller overgrep. Alle skal bli ivaretatt. Spesielt gjelder dette den
62 utsatte og den det er varslet om. Hensynet til den utsatte vil ha forrang i fasen hvor saken
63 undersøkes.

64

65 Videre saksgang består av innledende undersøkelser, vurdering om forholdet skal politianmeldes og
66 individuelle møter med de berørte partene for å få klarhet i hva som har skjedd. På bakgrunn av
67 dette avgjør varslingsutvalget om organisasjonens retningslinjer har blitt brutt og hvilke
68 konsekvenser det eventuelt skal få. Varslingsutvalget i ANSA består av president, generalsekretær og
69 sosialveileder. Dersom et medlem av varslingsutvalget ikke kan behandle saken skal utvalget
70 suppleres av en av organisasjonskonsulentene.

71

- 72 1. Varsel mottas og undersøkes. Organisasjonen skal ikke etterforske, men få klarhet i om
73 forholdet er et lovbrudd og om det skal anmeldes. I de fleste saker vil den utsatte få
74 bestemme om hen ønsker at forholdet skal anmeldes. I særs grove tilfeller må
75 organisasjonens ledelse vurdere om forholdet skal anmeldes selv om den utsatte ikke ønsker
76 dette.
- 77 2. Hvis forholdet det blir varslet om politianmeldes vil, som hovedregel, ikke den det er varslet
78 om blir kontaktet før politiet er ferdig med sin etterforskning. Dette for å sikre bevis og at
79 politiet får første samtale med involverte parter. Unntak fra dette er behov for å suspendere
80 personer der vurderingen er at det stor fare for gjentagelse.
- 81 3. Organisasjonen, ved varslingsutvalget, skal oppnevne kontaktpersoner for den utsatte og for
82 den det er varslet om. Generalsekretær kan være behjelpelig med å opprette kontakt med
83 hjelpeinstanser og andre ressurser. Det kan oppnevnes ressurspersoner for andre involverte
84 og det tilstrebes god informasjonsflyt til de deler av organisasjonen der det er nødvendig.
85 Kontakt- og ressurspersonene kan ikke ha tilknytning til eller interesser i den aktuelle
86 saken.
- 87 4. En tillitsvalgt som blir anklaget, mistenkt eller anmeldt for alvorlig trakassering,
88 grenseoverskridende adferd eller overgrep vil som hovedregel bli suspendert fra verv og
89 oppgaver inntil saken er avklart med politi, rettsinstans og i organisasjonen. Suspensjon vil
90 også kunne gjelde deltakelse på arrangementer og for anmeldte forhold utenfor ANSA. Det
91 er varslingsutvalget i ANSA som fatter vedtak om suspensjon. Suspensjonen vil stå inntil nytt
92 vedtak er fattet.
- 93 5. Varslingsutvalget skal arrangere møter med alle berørte parter. I tilfeller hvor saken er til
94 behandling hos politiet skal møtene vente til etter saken er ferdigbehandlet hos politiet, slik
95 at ANSA ikke legger seg bort i en pågående etterforskning. Det er viktig at alle berørte parter
96 får mulighet til å uttale seg og blir hørt på lik linje. Den det er varslet om kalles inn til samtale
97 til slutt slik at varslingsutvalget skal kunne legge fram alle anklager og at den det er varslet

- 98 om får mulighet til å forklare seg på alle punkter. Det vil føres referat fra samtaler, og disse
99 vil være hovedgrunnlaget for konklusjon i saken.
- 100 6. Om personen det er varslet mot eller personen som har opplevd handlingen(e) det er varslet
101 om ikke ønsker å forklare seg, vil varslingsutvalget kunne konkludere på bakgrunn av de
102 fakta de har i saken etter 3 måneder. I saker hvor det ikke foreligger tilstrekkelig fakta i
103 saken på grunn av manglende forklaring fra personen som har opplevd handlingene det er
104 varslet om, vil saken bli henlagt. Varsler som henlegges oppbevares i 3 til 5 år beroende på
105 alvorlighetsgrad. Dette for å kunne ta opp igjen saken om forhold endrer seg eller det
106 kommer inn nye varsler om samme person.
- 107 7. Dersom varslingsutvalget etter å ha gjennomført samtaler med alle parter konkluderer at
108 det er forekommet brudd på organisasjonens retningslinjer, vil varslingsutvalget i samme
109 prosess vedta og iverksette sanksjoner etter vurdering av alvorlighetsgrad. Konsekvenser
110 ved brudd er redegjort for i eget avsnitt. Dersom det stadfestes alvorlig brudd på ANSA sine
111 retningslinjer eller brudd på straffeloven kan det fattes vedtak om eksklusjon. Dette gjelder
112 også om bruddene har skjedd utenfor ANSA. Vedtak fattet av varslingsutvalget kan ankes til
113 hovedstyret.

114

115 **Konsekvenser ved brudd**

116 Brudd på ANSA sine retningslinjer vil medføre sanksjoner mot den eller de skyldige, etter vurdering
117 av alvorlighetsgrad. Her er en oversikt over mulige konsekvenser ved brudd på retningslinjene:

- 118 • Skriftlig advarsel: ved mindre alvorlige brudd på ANSA sine retningslinjer kan det forelegges
119 en skriftlig advarsel.
- 120 • Alkoholforbud: Frata deltager muligheten til å drikke alkohol på ANSA sine arrangementer.
121 Dette gjelder dersom andre deltager opplever utilbørlig press rundt alkohol og/eller andre
122 rusmidler. Dersom dette ikke blir overholdt kan ytterligere konsekvenser tilkomme.
- 123 • Økonomisk ansvar: Holde deltager eller tillitsvalgte økonomisk ansvarlig, jf. 2.4 i ANSA sitt
124 økonomireglement, dersom disse eller andre av retningslinjene brytes.
- 125 • Bortvisning: Deltager som bryter ANSA sine retningslinjer på arrangement kan bli sendt
126 hjem fra arrangementet. Personen vil da bli holdt økonomisk ansvarlig for kostnader knyttet
127 til deltagelse og reise. På lokale arrangementer har edruvakt og/eller TRIA-kontakt
128 myndighet til å fatte beslutning om å sende en deltager, etter brudd på retningslinjene,
129 hjem.
- 130 • Suspensjon: Suspensjon fra verv eller deltagelse på ANSA sine arrangementer eller annen
131 aktivitet i henhold til saksgangen for varslings saker. Vedtak om suspensjonstid blir vattet av
132 varslingsutvalget og kan forlenges ved behov.
- 133 • Eksklusjon: Eksklusjon fra all fremtidig deltagelse på organisasjonens arenaer (verv,
134 arrangementer, møter osv.). I eksklusjon ligger også eksklusjon fra å inneha medlemskap i
135 ANSA og benytte seg av medlemstilbudene i ANSA.

136

137 **Retningslinjer dersom den anklagede er ansatt i ANSA**

138 Om en ansatt er mistenkt/anklaget/anmeldt er det arbeidsgiver ved generalsekretær som håndterer
139 saken i tråd med de arbeidsrettslige reglene på området. Dersom det er generalsekretær som er
140 anklaget er det president som håndterer saken.

141

142 **Oppfølging i etterkant**

143 Varslings saker er ofte svært belastende for de involverte og krever at organisasjonen gir god
144 oppfølging, både under behandlingen av at varsel og i etterkant. ANSA skal følge opp mottaker av
145 varsel, partene og andre involverte på en god måte, blant annet ved at ressurspersonene som ble
146 oppnevnt bør være tilgjengelige for partene i en periode etter at vedtaket i varslings saken er fattet.

147

148 **Lagring av dokumentasjon**

149 Informasjon og dokumentasjon fra saksgangen lagres i 3 til 10 år beroende på sakens
150 alvorlighetsgrad. For saker som henlegges oppbevares informasjonen i 3 til 5 år. Denne oppbevares
151 sikkert og konfidensielt i tråd med regler for GDPR.